

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс съдържа предложения за промени, регламентиращи осъществяването на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България. Въвеждането на фискален контрол е с цел предприемане на ефективни мерки за защита на фискалната позиция и предотвратяване неплащането на ДДС, корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица.

Фискалният контрол върху движението на стоки с висок фискален риск ще се осъществява на територията на цялата страна от органи по приходите, оправомощени от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.

На фискален контрол ще подлежи движението на всички стоки с висок фискален риск, независимо от мястото на получаване/разтоварване на стоката – територията на страната, територията на друга държава-членка на ЕС или трета страна, т.е. фискалният контрол обхваща вътреобщностните придобивания на стоки от друга държава-членка на Европейския съюз, вътреобщностните доставки на стоки към друга държава-членка на ЕС, транзитното преминаващи на стоки през територията на страната от една държава-членка на ЕС за друга държава-членка и доставките във вътрешността на страната. Фискалният контрол няма да се прилага по отношение на стоките под митнически режим.

За всеки отделен случай е предвиден специфичен режим за осъществяване на фискален контрол.

Списъкът на стоките с висок фискален риск ще бъде утвърждаван със заповед на министъра на финансите по предложение на изпълнителния директор на НАП, която ще бъде публикувана на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Националната агенция за приходите.

С предложените законодателни промени се уреждат правомощията на органите по приходите, които ще осъществяват фискален контрол, а именно:

- да спират транспортни средства;
- да изискват и извършват проверка на документите, придружаващи стоката – превозни документи, фактури и др.;
- да извършват проверка на превозваната стока;
- да изискват представянето на документ за самоличност от водача на транспортното средство;
- да изискват от водача на транспортното средство да декларира информация за вида и количеството на стоката, данни за получателя и мястото на получаване на стоката, в случаите когато липсват документи, придружаващи стоката;
- да поставят и отстраняват технически средства за контрол на транспортното средство, с което се превозва стоката;
- да имат право на достъп до мястото на получаване/разтоварване на стоката (обект, склад, помещение, съоръжение, резервоар и други места за съхранение) и да присъстват по време на разтоварването на стоката;
- да извършват физически контрол на стоките на мястото на получаване/разтоварване ѝ по вид и количество;

- да изискват присъствието на купувача/получателя или упълномощен от него представител при извършването на физическия контрол на стоките;
- да изискват обезпечения при условията на ДОПК;
- да задържат стоката, в случай че не е представено обезпечение.

Транспортните средства ще бъдат спирани само от органи по приходите, снабдени с ясно различими и видими, включително през нощта обозначителни знаци и облекло по форма, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на НАП, която ще се обнародва в „Държавен вестник“.

Предложенията за законодателни промени уреждат подробно процедурите по извършване на фискален контрол, задълженията за лицата в производството по фискален контрол, обжалване на действията на органите по приходите, както и административнонаказателни разпоредби за нарушения по фискалния контрол.

В проектозакона се предлагат изменения и допълнения на разпоредби от ДОПК, регламентиращи практическото прилагане на процедурата за административно сътрудничество на Република България с другите държави-членки на ЕС, съгласно Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г., относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане, транспонирана в националното законодателство от 1 януари 2013 година.

Във връзка с практическото прилагане на процедурата за административно сътрудничество се предлага:

1. Създаване на специална разпоредба за разкриване на банкова тайна

Разкриването на банкова тайна ще бъде в случаите на обмен на информация при поискване от компетентен орган на друга държава-членка на ЕС. Към настоящия момент аналогичен смисъл се съдържа в чл. 143 от ДОПК, но той обхваща единствено случаите на обмен на информация на основание спогодби за избягване на двойното данъчно облагане, по които страна е Република България, в условията на реципрочност. Директива 21011/16/ЕС поставя условия за обмен на информация, представляваща банкова тайна, самостоятелно и независимо от обмена на подобна информация по действащи СИДДО.

Поради тази причина, с проекта се предлага създаване на нова ал. 6 в чл. 143е от ДОПК, чрез която се уреждат случаите, в които данъчната администрация на държава-членка изпраща запитване и съответно изисква разкриване на информация за банковите сметки в Република България на нейно местно лице.

2. Задължения за автоматичен обмен на информация

С проекта се предвиждат допълнения на разпоредбата на чл. 143з от ДОПК, както и промени в други нормативни актове (Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за корпоративното подоходно облагане, Кодекса за застраховането, Закона за кадастъра и имотния регистър, Кодекса за социално осигуряване, Закона за кредитните институции и Закона за пазарите на финансови инструменти), които са необходими за предоставянето на автоматичен обмен на информация на другите държави-членки за доходите и имуществата, определени в директивата.

Съгласно § 32 от ПЗР на ЗИД на ДОПК (ДВ, бр. 82 от 2012 г.), информацията по чл. 143з чрез автоматичен обмен се предоставя на компетентните органи на държавите членки, считано от 1 януари 2015 г. за данъчните периоди, възникнали след 1 януари 2014 година. В срок до 1 януари 2014 г. изпълнителният директор на НАП трябва да уведоми Европейската комисия за видовете доходи по чл. 143з, ал. 1, за които има налична информация, както и за всяко изменение на тези данни.

С промените се цели да се осигури необходимата информация от други ведомства и лица, за да може националният компетентен орган (Националната агенция за приходите) да изпълнява задълженията си за автоматичен обмен на информация за лица, местни на друга държава-членка на ЕС, получаващи доходи или притежаващи имущества на територията на Република България.

С проекта е предложена промяна в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, съгласно която в § 1, т. 26, буква „з“ от обхвата на приравнените на трудовите правоотношения по договори за управление и контрол, се изключват специалните случаи по чл. 37, ал. 1, т. 9 от закона. Това са случаи, при които получатели на доходи от управление и контрол и от участие в управителни и контролни органи на предприятия, са чуждестранни физически лица, като същите се предлага да бъдат изключени от общия ред на облагане с подоходен данък, тъй като по силата на чл. 37 от ЗДФЛ се облагат с окончателен данък.